

Agrár-környezetvédelmi Modul

Agrár-környezetvédelem, agrotechnológia

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MSc
TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI MSc

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ISPA – program. 120.lecke

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az EU csatlakozás környezetvédelmi követelményeinek való megfelelést elősegítő legfontosabb pénzügyi források

- A környezetvédelem feladatainak teljesítése csak nagy volumenű beruházások megvalósításával lehetséges. A feladatok végrehajtásáért felelős gazdasági szféra, illetve az önkormányzatok anyagi helyzete azonban az esetek döntő többségében nem képes a szükséges környezetvédelmi beruházások teljes mértékű finanszírozására.
- A strukturális változásokat eredményező beruházások támogatásához az EU pénzügyi forrásait is igénybe kell venni.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A csatlakozást elősegítő fontosabb EU-os pénzügyi programok (előcsatlakozási alapok) a következők:

- a **Phare** (Poland, Hungary Assistance for the Reconstruction of the Economy) program, a gazdaságfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés, emberierőforrás-fejlesztés, környezetvédelem, közigazgatás-fejlesztés területén,
- az **ISPA** (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) program, az infrastruktúrafejlesztés, környezetvédelem területén,
- a **Sapard** (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) program, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési felzárkózását segítő támogatás,

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- Hangsúlyozni kell, hogy az előcsatlakozási alapokat szigorúan csak a tagjelöltek használhatták, használhatják fel. Miután egy ország csatlakozott, számára már az új tagállamoknak szánt – egyébként jóval jelentősebb – források (Strukturális Alapok, Kohéziós Alap) állnak rendelkezésre.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az ISPA előcsatlakozási alap

- Az 1999. március 24-25-i berlini csúcson a 2000-2006-os időszakra előirányzott költségvetés és a Bizottság által megjelentetett Agenda 2000 című dokumentum elfogadásával az Európai Unió a 2000. évtől kezdődően a fenti három előcsatlakozási alappal támogatja, támogatja a társult, közép-kelet európai országok felkészülését az Unióhoz való csatlakozásra, illetve a Strukturális Alapok, valamint a Kohéziós Alap fogadására.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- Az 1990-ben indult Phare program továbbra is az intézményfejlesztés fő eszköze, kibővült a gazdasági és szociális kohézió megteremtését célzó területfejlesztési projektek támogatásával. Új eszközként jelent meg a környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúra fejlesztését támogató ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) és a mezőgazdaságot és vidékfejlesztést szolgáló SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development). Az ISPA támogatást a Kohéziós Alap mintájára hozták létre és ahhoz hasonló eszköz- és intézményrendszerrel működik.
- Az ISPA támogatás teljes összege évi 1,04 milliárd euró, amelyből az egyes országokra a Bizottság különböző költségvetési keretet határozott meg a következő szempontok figyelembevételével: egy főre eső GDP, lakosságszám, terület.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- Magyarországra 2000-ben 88 millió euró támogatási keretet irányoztak elő, egyforma arányban elosztva a közlekedési és környezetvédelmi infrastrukturális beruházások finanszírozására. Így, a környezetvédelem területén átlagosan évi 44 millió euró lekötésére van lehetőség a hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés és csatornázás, vízminőség- és levegőtisztaság védelem területekhez tartozó projektek társfinanszírozására.
- Az ISPA előcsatlakozási alap keretében benyújtandó projektek kormányzati projektek, tehát a projektek benyújtásáért és elfogadásuk esetén végrehajtásukért a magyar állam vállal kötelezettséget.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- Az ISPA programra önkormányzatok, illetve önkormányzati társulások pályázhattak. A projektek keretében megvalósuló beruházások az önkormányzatok feladat- és hatáskörébe tartoznak, így a projektek Végső Kedvezményezettjei a projektben résztvevő önkormányzatok, önkormányzati társulások.
- Az ISPA jogi háttérét a megalapításáról szóló, 1999. június 21.-i Európai Tanácsi Rendelet adja, amely előírja, hogy az ISPA program keretében megvalósítandó intézkedésnek megfelelő nagyságrendűnek kell lennie ahhoz, hogy jelentős hatást gyakoroljon a környezetvédelem területére.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- Az ISPA egyes projektjeinek összköltsége nem lehet kevesebb mint 5 millió euró, illetve a projektnek minimum 15.000 főt érintő települést vagy agglomerációt kell érintenie.
- Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az Európai Bizottság elsősorban a nagy létszámú, gazdaságos ISPA projekteket preferálja, ami a hulladékgazdálkodási projektek esetén nagy regionális beruházásokat jelent.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ISPA pályázatok a környezetvédelem területén

- A Csatlakozási Partnerségben meghatározott prioritások figyelembevételével meghatározott Közösségi Vívmányok Átvételére vonatkozó Nemzeti Program (= National Programme on the Adoption of the Acquis, NPAA) meghatározta a támogatásra kijelölt területeket.
- A környezetvédelemben az ISPA támogatás a következő területeken használható fel:
 - szennyvízkezelés és csatornázás,
 - ivóvízellátás,
 - hulladékgazdálkodás,
 - levegőtisztaság-védelem.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az ISPA általános környezetvédelmi prioritásai

A felülvizsgált környezetvédelmi politika értelmében a fenntartható fejlődés hosszú távú prioritási területei a következők:

- Erősíteni kell a megelőző jellegű környezetvédelmi eszközök alkalmazását.
- Nagyobb figyelmet kell fordítani a gazdaságossági hatékonyságra és a környezetvédelmi hatásosságra.
- Ki kell szélesíteni a komplex és rendszer-orientált, egyszerre több célkitűzést is szolgáló horizontális intézkedések alkalmazásának léptékét.
- Ki kell dolgozni a környezetvédelmi politika regionális végrehajtásának feltételrendszerét.
- A környezetvédelem egyik fontos eleme a környezet állapotának folyamatos figyelése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ELŐADÁS Felhasznált források

<http://www.kvvm.hu/szakmai/hulladekgazd/telepules/ispa.html>

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Köszönöm a figyelmet!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg